

La participació d'infants i joves: XVII Audiència Pública als nois i noies de Barcelona

Aquest any participen uns 1.300 alumnes d'una trentena de centres educatius de la ciutat en aquest projecte educatiu i participatiu per fer sentir la seva veu. Durant el curs, nois i noies, que tenen entre 12 i 17 anys, elaboraran propostes i compromisos relacionats amb la participació ciutadana d'infants i joves

TEXT: José Cano Escribano, pedagog i cap del Programa de Ciutadania i Educació de l'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona (IMEB) - FOTOS: Pepa del Pozo / IMEB - AndreuQSL / IMEB

La participació ciutadana de la infància és el tema d'enguany. La nova edició d'aquest projecte educatiu, aposta aquest curs per la participació d'infants i joves, per fer efectiu el seu dret de participació i, també, per demanar als poders públics de la ciutat procediments i oportunitats per exercir una ciutadania activa. Aquest any es comparteix l'organització del projecte amb el Comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme de l'Ajuntament de Barcelona, i UNICEF es vincula també al projecte amb un acord de col·laboració.

L'audiència pública és una forma regulada de participació a través de la qual la ciutadania fa propostes a l'Administració municipal sobre la gestió de la ciutat. L'alcalde o alcaldessa pot convocar audiències públiques a petició dels nois i noies de Barcelona.

És el projecte participatiu infantil de major durada i tradició a Barcelona que conjuga activitats lúdiques, debat, posada en comú de propostes, i presentació a l'Administració municipal. L'any 2002, va obtenir una

Representants de l'Audiència Pública als nois i noies atenen els mitjans de comunicació durant un dels actes de la XVII edició del programa

ció especial de la UNICEF com a "bona pràctica educativa" i forma part de la Xarxa de Projectes de Participació Infantil de la Diputació de Barcelona.

Per indicació de l'Alcaldia, l'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona convoca, des del curs 1994-1995, l'audiència pública als nois i noies de la ciutat. És una activitat especialment pensada per a l'alumnat d'entre 12 i 17 anys, també d'educació especial:

un espai de diàleg i participació dels joves escolars com a ciutadans de ple dret.

La participació s'aprèn en la pràctica i els centres educatius són fonamentals per assegurar els drets de ciutadania dels infants. Un projecte de promoció de la participació infantil, com és l'Audiència Pública, gira aquest curs justament a l'entorn d'aquesta temàtica: La participació d'infants i joves com a ciutadans de ple dret.

ANDREUQLIMEB

Amb l'Audiència Pública d'enguany es vol que els infants coneguin què vol dir participar com a ciutadans, que reflexionin sobre la participació com a element definidor de la nostra societat democràtica, que participin de forma activa a fer propostes a la ciutadania i a l'Administració municipal, i que siguin una veu a considerar en el disseny de la participació ciutadana a Barcelona.

Les audiències públiques als nois i noies de Barcelona són espais de ciutadania per a la participació ciutadana que permeten als infants: l'aprenentatge pràctic de valors com l'autonomia, l'opinió crítica, el respecte, la solidaritat, la convivència, i també la valoració positiva de la negociació o l'acceptació de la diversitat i dels límits raonats; l'aplicació de metodologies que prioritzen la construcció de projectes i de propostes a través del consens; el desenvolupament de les capacitats d'argumentació, l'assumpció de responsabilitats en afers col·lectius i l'acompliment de tasques de representació; i el coneixement de com funcionen l'Ajuntament i la ciutat i de com poden contribuir a millorar la vida ciutadana.

Metodològicament s'organitza una jornada de formació per al professorat participant en què es fa el lliurament de la proposta didàctica. Posteriorment es presenta l'activitat als nois i noies en el transcurs d'un acte festiu i de sensibilització envers el tema que es proposa. Tots els infants coneixeran del tema, debatran i elaboraran conclusions en els grups classe.

Durant el curs es realitzen tres trobades intercentres en les quals una delegació d'una seixantena de nois i noies representants fan una posada en comú. Els participants en aquestes tro-

bades han d'informar la resta de companys i companyes del grup classe dels resultats aconseguits. Durant l'últim trimestre del curs escolar es fa la trobada de redacció del document final o manifest amb els compromisos i propostes dels grups de treball, a càrrec de nois i noies voluntaris representants. Posteriorment es fa la presentació del manifest a les regidories i els responsables municipals implicats en el tema.

El mes de maig de 2012 una delegació formada per més d'un centenar de nois i noies presentarà els resultats d'aquest treball a l'alcalde de Barcelona en un acte que tindrà lloc al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona.

És important la valoració per part de l'alumnat i del professorat del procés seguit en l'audiència pública i del nivell de resultats i de participació aconseguit, així com el seguiment dels acords presos pel Consistori i la devolució a l'alumnat participant.

Coneixedors de que gran part de la comunicació entre infants i joves es realitza en xarxes socials virtuals, aquest projecte participatiu vol aprofitar el dinamisme que aporten aquestes eines: la participació *on line* és un punt fort de l'audiència a través de la plataforma virtual moodle de l'audiència (www.audienciapublica.cat) i com a novetat d'aquest curs amb l'ús de facebook (www.facebook.com/audienciapublica).

Les propostes que els infants han realitzat al final de cada projecte, especialment aquelles que depenen exclusivament del municipi, han estat tingudes en compte pel consistori. Així s'han creat nous jardins, carrils bici, camins escolars i, els darrers cursos, han estat ateses les seves propostes per part de l'Àrea Municipal de Medi Ambient, el Pla

Barcelona Interculturalitat i l'Institut Municipal de Paisatge Urbà (l'alumnat va participar en el disseny d'un projecte col·lectiu de millora del paisatge urbà de la ciutat, una paret mitgera per crear un nou fons visual per a la platja de la Barceloneta). Es poden consultar els manifestos elaborats i la resposta municipal a www.audienciapublica.cat.

S'han publicat els materials didàctics utilitzats cada curs escolar, que estan a l'abast del professorat i professionals interessats.

La fórmula de l'audiència pública, adoptada per altres ciutats que comparteixen unes inquietuds i uns interessos semblants, ha demostrat, després d'anys d'experiència, la seva validesa i que pot ser perfectament transferible a altres realitats municipals amb vocació participativa.

La ciutat de Barcelona aposta per una ciutadania infantil activa i responsable, on la participació juga un rol fonamental, aquest projecte dona visibilitat als infants davant les autoritats de la ciutat per exigir que responguin als compromisos i les propostes que sorgeixen del debat.

En paraules d'un alumne participant en una de les darreres audiències públiques: "Et sents molt satisfet que la teva feina arribi a personalitats polítiques com és l'alcalde... S'està entregant un document que té propostes meditades i estudiades per moltes persones, car estàs entregant el treball de mesos de feina... Treballar per l'audiència ens dona a tots els nois i noies la satisfacció de poder millorar la nostra ciutat".